

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рѣкъ IX.

Олифантъ, Па. Четверъ 17-го Жовтня 1901.

Число 42.

Переглядъ тыжневый.

Президентъ Руавельтъ заявилъ, что накопи не знайде водповѣднхъ кандидатовъ зъ републикановъ на уряды, то буде именувати демократовъ. Вѣсть ся зѣстала загаломъ радѣстно прывита, бо если справдѣ зѣстане введена въ жите, то надужитямъ, якъ були доси практикованъ, положить ся коонецъ. Доси бувало такъ, що президентъ именувавъ урядниками майже выключено людей зъ партіи, до котрой самъ належавъ, незважаючи на се чи они способни завяти сей урядъ, або нѣ.

Передвыборча борба въ мѣстѣ Нью Йорку вже почалась. Помѣжъ многими кандидатами нѣ мейора мѣста, якихъ поставлено, або Лоу або Шенардъ буде выбравый. Лоу, якъ звѣстно, е кандидатомъ злученыхъ партій реформы, Шенардъ кандидатомъ Тамані.

Конституційна конвенція на Кубѣ зикончила свои засѣданія и зѣстала розпущена. Передъ тымъ однакъ, на внесенне Спол. Державъ змінила она право выбора стѣлько, що выборы поодинокихъ урядниковъ будуть водбуватись въ оденъ день, а не въ рѣжныхъ дняхъ, якъ се було зъ початку ухвалене. Выборы першого президента кубаньского, урядники и послѣднѣ мнютъ водбутись невдовзѣ, почѣмъ Спол. Державы мають выцфати свои койскы. Въ Гаванѣ и Сантяго водбулись демонстраціи, въ котрыхъ брали участь десетки тысячъ народа, жадаючи, чтобы Спол. Державы знизжали цѣну водъ кубаньского цукру и тютюну.

Минувшого тыждня водбулась битва мѣжъ американьскими войсками, а повстанцами въ Батангазѣ на островѣ Лузонѣ. Повстанцѣ зѣстали побиты, але въ виду несупкою якій все ще тревае на Филиппинахъ министръ войны Спол. Державъ рѣшивъ не зменчати числа войскѣ, що служатъ на сихъ островахъ, а на мѣсце выступающихъ зѣ службы прывинмати новыхъ рекрутѣвъ.

Амиръ Афганистану Абдуръ Гаманъ — померъ, а се вновь готово заострити водносина мѣжъ Росією и Англією, бо обѣ хотять мати вліявъ на павуючихъ сего краю. Такъ само не певность есть, що до сего, хто стане наслѣдникомъ не бѣдшица. Питане се дуже важне, а навѣтъ кажутъ, що зъ сей причины може выбухнути повстане.

Въ Хинахъ несупкоюй ще не устави. Банды повстанцѣвъ волочать ся по краю и войско мусать въ нимъ сточувати правдивы

битвы. По большій части войско бере верхъ надъ повстанцами и винныхъ остро карнютъ.

У Львовѣ водбулось дня 8-го Октября вѣче руско-украиньскихъ академикѣвъ. Графъ А. Потоцкій таки зѣоставъ краевымъ маршалкомъ. Кажуть, що се сталося помямо оппозиціи зѣ стороны Русинѣвъ, деякихъ честнѣйшихъ Поляковъ, а навѣтъ министровъ. Видно, що станычаки галицкы мають не абы яку силу въ Австрій та що въ виду сего все поступовѣйши элементъ въ Австрій повинны бѣ получитись разомъ, чтобы положить коонецъ ихъ панованю.

Два роки манули вже водъ коли ведеть борба мѣжъ Англіями и Бурами въ полудневой Африцѣ. Помямо великой силы войска и грошей, якъ Англія ввакувала въ пол. Африку, находитъ ся она нывѣ тамъ, где була два роки тому назадъ. Се доказали особливо послѣднѣ битвы. Англійскы газеты, навѣтъ тѣ, що были зразу за сею войною, накликають Англичѣвъ до заключени миру зъ Бурами, та вынужаютъ урядъ, чтобы той водкликавъ до дому Киченера. А Киченерь почасти зачинае сличивати свою страну угрозу. Бурского команданта Лоттер-а казавъ побѣсити, колькохъ его товаришѣвъ знеудивъ на доживити ну вязницю, а деякихъ молодыхъ поветанцѣвъ казавъ бити рѣзками. Право войны не рѣзтагнено на цѣлу калонію Кейпъ.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Жовтень.	17 Ч.	Героенъ
	18 П.	Харитыны
	19 С.	Боны ап.
	20 Н.	20. Сергій и Вахла
	21 П.	Пелагій
	22 В.	Якова ап.
	23 С.	Евладіи

— Страйкъ на стріткарахъ въ Скрантонѣ, тягнесь дальше. Компанія спровадила „скебѣвъ“ идеякы кары суть въ руху, але люде загаломъ тримають сторону страйкерѣвъ и карн. ѣздить порожныи. Мѣжъ скебами и страйкерами було колька меншихъ битвъ.

— Два трупы мужа и жены найдено въ пятницю въ Dubois, Pa., коло ихъ дому. Зразу думали, що мужъ убивъ жену, а познѣйше водобравъ собѣ жите, бо жали обоє не добре. Однакъ познѣйше переконались, що убитыо поповнѣ ихъ 17-лѣтний сынъ, котрый пропавъ гдесъ безъ слѣду. Причина убійства невѣстна. Полиція шукае убійцю.

— Огонь знищивъ 25. м. м. 4 господарства въ Пѣт-ричахъ, золотѣвского повѣту, въ Галичинѣ. Шкода выносить 10 тысячъ коронъ.

— Майнеры зъ Парисонъ. коло Мт. Кармель, Па. закончили дня 7. с. м. страйкъ, якій вѣчно водновлять ся вже водъ колькохъ лѣтъ. Ходило именно о двоухъ босѣвъ (наставниковъ), що немаллсерно знущали ся на работникахъ. Послѣдний страйкъ закончивъ ся вже побѣдою майнерѣвъ, бо компанія була змушена выгнати ненависныхъ босѣвъ.

— Въ селѣ Сірак (новгородской стол. Угорщина) снислось бѣдному Ос. Вабякови, що въ огородѣ его сусѣда Ант. Лориньского е закопаный горнецъ зъ грѣшми. Вѣрячи въ правдивость своего сну, выбравъ ся вѣно о пѣвочи и ставъ копати подъ одною грушою въ огородѣ сусѣда. Сусѣдъ пробувѣвъ сл, а що до его огорода заходили неразъ злодѣѣ на овоцѣ, то взявъ зъ собою набыту пушку. Побачивши господара Вабякова вѣривъ ся за дерево, а Лориньскій стрѣливъ и убивъ нещасного шукача за золотизмъ.

— На кару смерти засудивъ стрѣйскій судъ (въ Галичинѣ) парубка Кирила Тукала зъ Опорца коло Сколього за те, що застрѣливъ селянку Калагурову, зъ котрою мавъ любовныи зносина. Вѣно засѣвъ вѣно подъ лѣсомъ, а коли она надѣйшла, стрѣливъ и влучивъ ей въ руку. По другѣмъ стрѣлѣ она почала утѣкати, та вѣно догнавъ ей и бивъ кольбою по голѣвъ. На рукъ стрѣловъ зѣбглось много людей. Тукало закрячавъ: „Утѣкайте, бо буду стрѣляти!“ Люде разбѣглись, тогда вѣно стрѣливъ ще разъ до Калагуровой и положивъ ей трупомъ.

— Телеграмы приходящыи зъ рѣжныхъ сторонъ свѣта залевняють, що страшна слабость чума ширить ся въ рѣжныхъ напримахъ.

— Уже до абсурдумъ доходятъ деякы тутешныи писаня про анархизмъ. Од на католицка газета, при мѣромъ, нише, що причиной анархизму е прѣгестантизмъ.

— Недавно отворили Спол. Державы почтовый урядъ въ Barrow Point, въ Алясцѣ. Е се теперъ найдальше на пѣвнѣчь высуненый почтовый урядъ на свѣтѣ. Почта буде приходить на се мѣсце разъ въ роцѣ, а привозити еѣ буде почтовый корабель. Въ томъ мѣсци выходить такожъ газета разъ на рѣкъ, що друкуе для своихъ читателей новины зъ цѣлого року. До недавна люде мешаючыи въ околицѣ Barrow Point мусѣли ходити за листами на почту воддалену водъ нихъ о 700 миль.

— Австрійскому министрови внутрѣшнихъ справъ доносятъ зъ Бразиліи, що правительство бразилійского стану Сао Павлю поручило своему комисареву для емиграційныхъ справъ вѣ Генуи, чтобы лише тымъ емигрантамъ дозволивъ ѣхати, котры выкажутъ си сѣбѣ доцтвомъ генерального австрійского консула въ Генуи, что въ Сао Павлю мають запевнену роботу на плантаціяхъ кавы.

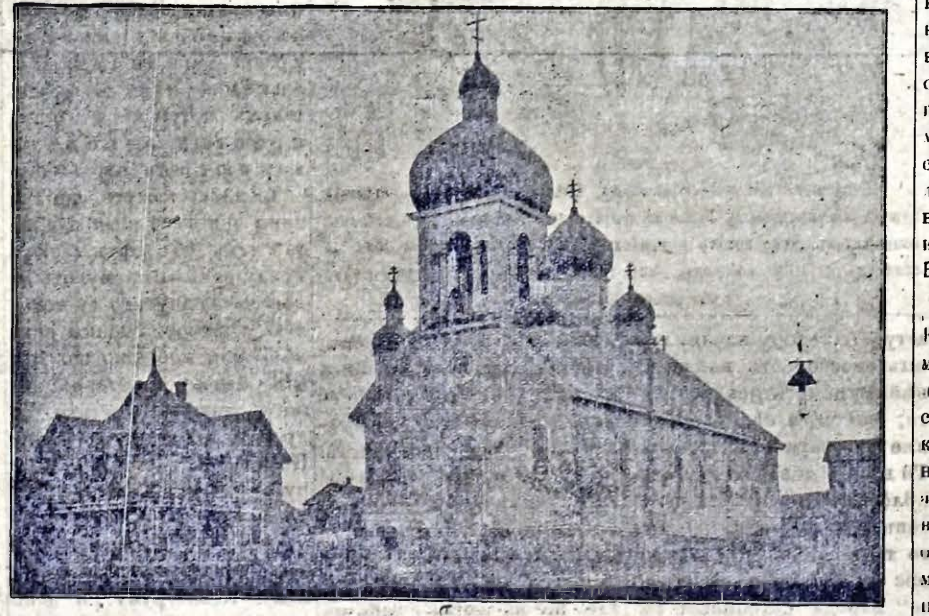
— Новая небезпечность для нашихъ галицкихъ и буковиньскихъ селянъ, грозитъ зѣ стороны емиграційного бюра въ Антверпнѣ въ Бельгіи. Властителемъ сего бюра е якійсь П. Кановъ, а водозви до галицкихъ селянъ высылае Кништовчикъ, „зичливый крайнъ и народолоубецъ“ — якъ подѣясуетъ ся на водозвахъ. Вѣдозви печатанъ на жовтѣмъ паперѣ и въ нихъ Кништовшикъ широко розводитъ ся про „добра“ въ Канадѣ та про щасливе жите въ пѣвнѣчьной Америцѣ: „сѣно косити можна въ Канадѣ всюду, де и колько хто хоче, дерево даромъ, до войска не берутъ, воля повна, въ будный день каждый лѣпше жие, якъ въ Галичинѣ въ свято.“ Нѣоденъ „зѣ заморскихъ краѣвъ не надае ся такъ добре до колонизаціи нашихъ хлѣборобѣвъ, якъ Канада, а стараня звернути емиграцію нашихъ селянъ до Аргентины, Бразиліи, Мексику и т. и., оперты на золотыхъ обѣтницахъ дѣйсныхъ грушокъ на вербѣ, грозять рувною легкостью Кништитъ чика до емиграціи, на якъ може спѣятати ся неодаенъ зъ вышнихъ селянъ. Тому повинся, какъ ций, хто може, старати ся, не допустити до шучно выликанной емиграціи до Канады.

— Застрѣливъ ся Едв. Еганъ, державный комисаръ миністр. рѣльництва и прителъ Русинѣвъ, дня 20-го септембра, въ Середномѣ, коло Унгитру, на Угорщинѣ. Его отецъ бувъ Агринъ, але вѣно самъ ридивъ ся вже на Угорщинѣ, куда его отецъ выемігувавъ. Дуже много працювавъ кобъ для иоднесения рѣльного господарства на Угорщинѣ, словомъ и перомъ. Такъ само немало заслуживъ ся вѣно для Русинѣвъ, котрыхъ старавъ ся иоднести та высободити зѣ подѣ панованя, темпоти и жидѣвскихъ павокъ.

— При будовѣ новой церкви въ Бардѣйовѣ, на Угорщинѣ, звалилось руштоване, а зъ нимъ 6 работниковъ упали зъ великой высоты на землю. Ив. Коцчакъ, мурнаръ забитый, мурнаръ Ст. Стебена и Анд. Ферко умирають, а работники Вѣликъ и Міко понекли тяжкы раны.

— Кѣпские мясо дозволено продавати въ Австрій 1854 року, але зразу ѣли его мало люде. Въ Вѣднѣ зѣдѣжено 1855 р. заледви 943 коней. За се въ 1899 въ томъ самѣмъ мѣстѣ зѣли люде вже 25.640 коней.

— О. Василь Жолдакъ водѣхавъ дня 10-го Октября зъ Нью Йорку до Канады. Насампередъ остановить ся въ Виннегу и околицѣ, почѣмъ поѣде и на другы колоніи.

Образокъ сей покаже руску церковь въ Мейфилдѣ, Па., котрой благословение водбулось въ Недѣлю 20. Октября с. р., и дождъ парохіальный.

— Въ понедѣлокъ почала компанія Lehigh Valley копати тунель въ Шамокинѣ, Па. Богато людеи може найти тамъ роботу. Страйкъ въ копальни „Натали“ въ томъ самѣмъ мѣстѣ скончивъ ся. Компанія згодилась на жаданя работниковъ.

— Въ Plymouth, Pa. увидавъ ся банда злодѣѣвъ. Будеть осторожнѣй. Особливо не заходѣтъ въ розмову зъ чужими людьми, котры васъ зѣчатѣвають на улицѣ, бо могутъ васъ опужати и обокрасти.

— Въ Cohoes, N. Y. сими днями заложилось нове братство подъ назвою „Мѣсцевый Рускій Народный Союзъ“. Буде прывинмати членѣвъ водъ 1 го до 35 лѣтъ жита безъ вступного цѣльи сей мѣсца. Кто хоче записатись до „Р. Н. Союза“ нехай зголосить ся до Е. Михалыка на 74 Champlain st. Найлѣпше голоситись въ недѣлю водъ 2 до 5 годаны пополудни.

— Скаргу о водшкодоване въ сумѣ \$5000.00 за неправну обмову внесла Емма Соколова противъ російского попа Иоана Недзельницкого и его жены. Такъ писала газета „The Pittsburg Dispatch“ зъ дня 10-го октября, 1901.

— За оденъ рѣкъ (1900) водбули люде зѣ землѣ въ Сполуч. Державахъ всеѣлого рѣда богатства на суму 1.070.108.889 долларѣвъ. Питане сколько зѣ того маетко пошло въ кишентѣ работниковъ, (зѣ котрыхъ не оденъ при работѣ наложивъ головою, або зѣоставъ калѣкою до смерти), а сколько въ кишентѣ капиталистовъ!

— Люде не хотять жити на селлахъ, але тянуть ся до мѣгъ. За послѣднихъ 10 лѣтъ прибуло въ американьскихъ мѣстахъ 37 мешканцѣвъ на каждыхъ 100. мѣжъ тымъ, якъ загаломъ въ краю прибуло лишь 21 людеи на каждыхъ 100 мешканцѣвъ.

— Велику параду въ честь прѣдсѣдателя майнерской юниѣ Мичела, угроютъ майнеры зъ Скрантонѣ, Па. и околицѣ, дня 29-го октября. Дня сего не будутъ нѣгде по майнахъ работати; похѣдъ улицами мѣста Скрантонѣ водбулось по полудни, а вечеромъ того самого дня буде великій митингъ, на котрый запрошено такожъ Мичела.

— Строила 14 людеи, мужѣв нми колькохъ своихъ мужѣвъ, п. Витмеръ зѣ Дейтонѣ, Огайо, бодай о се подозрѣвае еѣ полиція. П. Витмеръ мае 47 лѣтъ. Майже вѣѣ 14 особѣ умерли нагло, а въ жолудкахъ колькохъ зъ нихъ найдено аршенякъ.

— Рада школьна мѣста Лондону, въ Англіи, отворила школу для дѣтей калѣкъ. Особныи возы забирають ей нещасныи дѣти зѣ дому до школы и прывозять ихъ зѣ школы назадъ до мѣвъ. Въ полудне дають тымъ дѣтямъ въ школѣ безплатный обѣдъ.

Домашня порада. Въ часѣ сей змінной и часто не доброй, а черезъ се небеспечной погоды — невозможно дати лѣпшу раду кождѣй ридивѣ, якъ ся, чтобы всегда мати подѣ рукою найлѣпше выпробуваный лѣкъ на всеѣ слабости органѣвъ травления. Тринера Америк. Еликсиръ Горкого Вина, котрый вже за довгы роки бувъ въ ужитю зъ найлѣпшими наслѣдками. Вѣно найлѣпше чистить кровь, замоцняе тѣло и водѣвѣжуе умъ, лѣчитъ певно навѣтъ застарѣлыи слабости, дае скору полекшу и помѣчь, будучи ровнчасно дуже смачнымъ напиткомъ. Найлѣпшимъ доказомъ его добрыхъ наслѣдковъ е шоденно возрастаюче розширене и покупъ. Его поручаютъ и часто приписуютъ навѣтъ тѣмъ лѣкарѣмъ, что загаломъ суть дуже консервативныи взглядомъ такъ званыхъ „патентованыхъ лѣковъ.“ Однакъ конечнымъ есть, чтобы кождѣй старавъ ся достати лишь едино правдиве, що вырабляе Jos. Triner, 799 S. Ashland Ave. Chicago, Ill. и яхто другий, а въ аптекахъ не берѣтъ жадныхъ безвартныхъ вѣмѣтаций. Пытайте всеюды за Тринеровымъ, фактично однокимъ лѣчничимъ котре всегда зробить се, чего ли де сподѣють ся водъ него!

Пропуклину

ВЫГОИТЬ цѣлковито на всегда Хемично-Електричнымъ способомъ, безъ ножа, безъ операціи, безъ проволоки дѣль 0 Малей, лѣкаръ, що выгоивъ больше пропуклины и тайныхъ немочей, якъ котрый небудъ другий докторъ въ стейтѣ.

ФАКТЫ СУТЬ НЕЗВИ-ТНЫМИ ДОКАЗАМИ.

Фактомъ е, что вамъ покажу не оденъ, але вызете 400 выпадковъ вылѣченныхъ минулого року, а се въ достаточныхъ доказомъ, що все ще говорю, е правда. Успокоене вамъ ручать свѣдоцтва зѣ подянами водъ вашихъ суздѣвъ.

Я даю

ПИСЬМЕННУ ЗАРУКУ, что вѣсть дѣйсно вылѣчу зѣ

ПРОПУКЛИНЫ.

Нерозумію, длаячо люде хоры на пропуклину мучать ся подѣлками. Подѣзика не могутъ вылѣчити килы — только подѣгримуютъ еѣ. Если скажу, что вѣсть вылѣчу, подамъ вамъ на се письменну гаранцію. Я вылѣчивъ вже тысячѣ, чомужь бытъ не мѣгъ вылѣчити васъ? Покажу вамъ свѣдоцтва и подамъ имена вылѣченныхъ пациентовъ, такъ, що можете ихъ водѣвѣдати. Тѣ скажутъ вамъ о мѣстѣ чуднѣмъ

Хемично

Електричнымъ Способѣмъ.

На що малыбисте водкладати Огладу безплатно. Не маете нѣчго до втраченя, а много до выграна. Кто не-будъ схоже бачити си въ мною, нехай голосить ен на новѣше поданый адресъ:
DR. P. ALEX. O'MALLEY
Офисъ въ Wilkes-Barre in Scranton, Pa.
Скрантонскій офисъ Barr Building, 134, Washington ave. Баллсбернскій офисъ 160 So. Washington st.

доларів. Люде д'брі і ширі — хоч біди — а все скла...

СПРАВИ „Р. Н. СОЮЗА.“

Хотачи приступити до „Союзу“ най посылають вступне і м'сячне до кассера:

Alex Shlanta, Postmaster. MAYFIELD, PA., Lack. Co. И ув'ідожлять секретара под' адресою: D. D. Rugez, P.O. Box 355, OLYPHANT, PA., Lack. Co.

Хто бы був покритвдженый в'одь котрого з' урядниковъ „Союза“, нехай напше до пред'седателя: REV. A. BONCHEVSKY, 10 May str. Ansonia, Conn.

Въ м'сяцю Вересню б. р. приступила до „Р. Н. Союза“ сл'дуючй новй члены: PASSAIC, N. J.

Table with 2 columns: Name and Address. Includes: Повапа Андрій, OLYPHANT, PA.; Палубиян Андрій, 1636; Петрочко Антоій, 1637; Гурей Митро, 1638; JERSEY CITY, N. J.; Семанчикъ Петро, 1839; Бирчовъ Марія, 1839; Сп'ивакъ Петро, 1704; Гомейт Стефанъ, 1705; Зволняскій Алекс., 1705; Даньковскій Теодоръ, 1706; SCRANTON, PA.; Цапъ Иванъ, 1968; Марковичъ Тимко, 1973; Манько Петро, 1969; NORTHAMPTON, PA.; Бока Иванъ, 2218; GLEN LYON, PA.; Дубецъ Петро, 1443; McADOO, PA.; Гривко Митро, 414; Пухиръ Михаилъ, 415; „Юлія“, 416; SHENANDOAN, PA.; Олеснявичъ Марія, 533; ELEANORA, PA.; Ковачъ Андрій, 1464; Горнякъ Михаилъ, 1464; Рейба Иванъ, 1460; Горнякъ Андрій, 1470; Сулякъ Мих., 1472; Сулякъ Мацю, 1472; SHAMOKIN, PA.; Бардаръ Андрашъ, 1868; Герцекъ Иванъ, 1868; WESTMORELAND CITY, PA.; Пейла Осифъ, 2021; Фуйдела Михаилъ, 2083; Мильчъ М'шко, 2023; Иванъ, 2051; MT. CARMEL, PA.; Ванца Андрій, 616; BRESLAU, PA.; Ямельскій Осифъ, 104; PRICESBURG, PA.; Бдинавъ Иванъ, 919; (Дальше буде.); Д. Пярць, секретарь.

Квить на триста долларовъ (300), котрй ниже подписаный одержавъ з' касы „Р. Н. Союза“ яко посмертну запомогу по бл. п. моей жень Маріи. За такъ скоро выплачене складаю урядови „Р. Н. Союза“ щирю подяку. Jersey City, N. J. 30, серпя, 1901. Давидъ Голодь. ПРИ СВ'ІДКАХЪ: Дюванъ Голодь, Павель Чухта.

ПОСМЕРТНІЙ В'ІСТИ.

Иванъ Гутникъ, родомъ з' Сулина, шариской стол., Угорщина, жонатый, л'тъ 39, членъ руского братства св. Петра и Павла в' Plymouth, Ра. и чл. „Р. Н. Союза“ ч. гол. кн. 1419, умеръ 8. септембра, б. р. на зашлене легких. В'вчняя ему память!

НОВИНКИ.

Добетане безплатну пораду. Кождый, хто має яку справу д' суду в' старий край, и в'иди до головного уряду Руско Народного Емиграційного Дому в' Америц' на адресу: REV. N. PIONOVSKY 21 SUSSEX STR., JERSEY CITY, N. J. Руско-Народ. Емиграційный Домъ має своего руского адвоката в' краю.

До братствъ „Р. Н. Союза“!

Братя! „Р. Н. Союзъ“ пріймає сего м'сяця новыхъ членовъ безъ вступного.

Всѣ, котрй ще не переступили 35 року житя, а суть здоровй и чеснй, зостануть пріяны безъ вступного; маючй болыше якъ 35 л'тъ, за половину вступного. Всѣ наші братства зволють пріямати членовъ сего м'сяця такъ само безъ вступного. Д'вляйте вс'юлно, бо в' томъ наша сила, и старайте ся прятягнути якъ найбільше членовъ в' нашй ряды. Ansonia, Conn. 10. Sept., 1901. Акт. Вончевскій, пред'седатель.

— Одна молода парн на Шлеску була вже в'одь довшого часу заручена; ажъ разъ заявляе суджений панночкѣ, що не буде з' нею в'вччатися. „Чому?“ спытала зажурена панночка. — „Бо я роздумавъ ся инакше“, водпов'в' женихъ. „Звасяшь що? — сказала панночка: Скоро ты мене покинешь, то н'хто не схоже мене взяти, отже даймо на запов'дъ, а якъ прійде до в'вччяня и священникъ спытає тебе, чи хочешъ з' мною в'вччатися, ты скажи „такъ“, а я зновъ водпов'в'мъ „нѣ“, и ты будешъ вольный“. Женыхъ приставъ и при в'вччаню сказавъ, якъ було умовлене; але коли священникъ завдавъ таке саме пытане панночкѣ, она ровню-жъ водпов'в'ла „такъ“. — „Якъ то?“ крикнувъ наполоханий женихъ: Тажъ ты мала сказати „нѣ!“ — „Я роздумала собѣ инакше“ водпов'в'ла панночка. Радъ не радъ паничъ давъ ся пов'вччати.

— Кару смерти черезъ пов'вчене виконано 26. м. м. о б год. рано в' Коломи (Галичина) на Мих. Надураку за вымордоване жидовскои родини.

— Сего м'сяця пріямає ся до „Р. Н. Союза“ безъ вступного. Голосити ся можна в' кождо го дня у м'сяцевий секретарь.

— Перв'встий мешканецъ алеутскихъ острововъ скоро вымирають. Причыною сего суть вс'якого рода слабости, якй приносила имъ з' собою американська „цивілізація“.

— В' Sifton, Man., Канада, упавъ 22. м. м. сп'вгъ на стопу, а по сп'вгу таки дощѣ, що годѣ куды перейти. Наша церковь выкладає дуже убого, бо на Рожд. Пр. Богородицѣ було у церкви може 10 людей, а в' склепѣ (сторѣ) сотками. Коли яке свято, то наші люди идуть торгувати, а до церкви анѣ штурне. В. С.

— В' м'стѣ Duluth побудовано теперъ величезный елевейторъ (шпихльр) на зб'вже, в' котромъ пом'в'ститъ ся 5 миліонввъ бушл'ввъ зерна.

— За посл'днихъ 14 м' сяцѣвъ зросло число банковъ в' Спол. Державяхъ з' 3.617 на 4.254. Найболше має Тексасъ, бо 90. Пенсилвенія має 80 банковъ.

— Великий балъ устроює руска школа танцѣвъ в' руской гали в' Олвантъ, Па. дня 19. октобра. Вступъ л'шь 25 центовъ. Буде добра музыка и порядна забава. На с'мъ балу не повинно бракувати в'кого, хто хоче прилично забавити ся.

— Американцѣ хотять назвати Филиппинскій островы Мекинлейновыми островами. — Приступаєте до „Союза“, бо сего м'сяця можна приступати безъ вступного.

— „Общее собрание“ членовъ угро-русского общества св. Василия Вед. водбулось 25. м. м. при участии 65-70 членовъ. П. Службѣ Божой выслано 10 делегатовъ, под' проводомъ архидякова Чоней, щобл заприсити епископа на зас'дани. Епископъ давъ благословенне, але на зас'дани не прійшовъ. „Члены р'вшили дотѣ общество поддержати, док'в' иное якое соединеніе не л'вится, которое л'вше бы могло радити о нашихъ в'в'рниковъ, якъ право общество св. Василия, которое, что правда, многимъ дуже ненавистно есть. Такъ, в' семь смыслѣ, пересмотреннй изъ нова правила новья: Ось и ц'вля д'вляльностъ сего славного общества, послѣ сл'овъ „Наука“ общество мае всегъ маєтку в' книжкахъ, друкарнй и т. п. 25.000 коронъ. Коли-жъ ты б'днй угорскй Русины пробудить ся! — Хто хоче зватися правдинымъ Русинамъ, нехай приступає до „Союза“.

— П. Галигеръ з' Нью Филадельфи пише намъ: Дня 6. септембра рано поб'шли два Литвини на польоване. За пару годинъ оденъ вернувъ ся, попроцав' ся з' вс'ми в' гавзѣ, вынявъ револьверъ и застр'в'ивъ ся. Бувъ жонатый в'одъ 6 нед'ль. Причыны смерти не знати, бо товариши такожъ нема. Кажуть, що забийтъ товариша в' л'вѣ, а самъ прійшовъ домовъ и застр'в'ивъ ся.

— На границі стейту Тенесі и Верджиніи водбуль формальна битва м'жъ родиною Моргановъ и Чедвеловъ, в' котрой 4 людей згинуло, а 4 зостало тяжко раненымъ. Ненависть м'жъ тымъ двома родинами тягнесь ще в'одъ цивильнои войны, а подчасъ многихъ битвъ, якй она сточиля м'жъ собою за сей часъ згинуло вже 70 людей.

— Новыхъ жел'зныхъ дорогъ побудовано в' минувшомъ роцѣ довжости 4160 миль. Всѣ жел'зны дорози Спол. Державъ разомъ взятй, мають довжину 191,861 миль.

— За посл'дний рокъ (по конецъ юнй 1901) мала почта Спол. Державъ болше розходовъ якъ доходовъ о 4 миліоны долларовъ. Значить почта не выплачує с'а, а то т'лькы лягало, що Спол. Державы платять жел'зничнымъ компаніямъ за перевозене листовъ и пакунковъ дуже високу ц'вну. Бсла-б. Сполуч. Державы выкупили в'одъ компаній жел'зницъ або побудовали свои, тс почта приносила бы значный доходъ. Та п такъ дефицитъ стало зменчає ся сего року, прим'в'ромъ, е в'онъ о повтора миліона долларовъ менчій, якъ року минуviousго.

— Хочешъ забезпечити себе, жыку и д'ти — записъ ся до „Союза“.

— Кажуть, що ж'нка тепер'шного президента Рузвелта хоче водрадити з' службы вс'хъ в'гровъ, а ва ихъ м'е пріяты самыхъ л'шь б'влыхъ.

— Станиславовскимъ епископомъ мае зостати, якъ кажуть, Василіяннй о. Флясь.

— Дня 1 го новембра розпочинаєсь курсъ науки дяковства в' Jersey City. Родичѣ маючй хлопцѣвъ з' добрымъ голосомъ, здобныхъ на дяковъ, а такожъ и з' старшихъ, хто хот'в' бы дяковства учитися маючи початки, нехай зголосить ся до дяко-учителя на адресу A. Zwolinski, 200 Watera Str., Jersey City, N. J. До теперъ зголосилось 3.

Дещо з історіі російської православної місії в Америці.

На с'яж кіпчимо наші выписки з американських газет про російську православну місію в Америці. Выписки ті подавали ми без жаднихъ поправокъ з' своі стороны, ба навить з деякими на видъ противоріччями. Пряміромъ, разъ було писано, що Алеуты зложили „новому с'в'ятому“ привезеному о. Саламатови (в д'бности ему самому) \$2.000,00 другий раз, що л'шь \$800,00.

Выписки ті подавали ми тому, щобл показати нашимъ читачамъ, що поны будъ они православні, унійтскі, чи Бог знає якй, суть не ангели в людскім тілі, але такі люде, котрй годні зробити зле так як і кождий другий чоловік.

Друга річ, на яку ми хотіли вказати нашимъ читачамъ, а особливо пан-отцямъ православної місії се то, що іх місіонари не такі с'вяті, за якихъ себе видають перед темнымъ народомъ, а противно булы між ними попи а навить епископи, що вславлялись такими мерзкими д'лами. Яках навить не можна друковати. З сего видно, що російскій місіонари пошлю кр'пкой руки синоду і російскихъ епископів далеко гірше заховувались в Америці, як ті понижувани нима „унійтскі“ попи, що не мають тут над собою нагайки ні синоду, ні Риму, ні епископів. Не кажемо через се, щоб „унійтскі“ попи в Америці були без блудів. Ні. Они маючъ такожъ свої блуды, а деякы з них маючъ навить дуже грубй блуды, та все-жъ такі, коли порівнаємо іх з російскими місіонарами — мусимо признати, що стоять від сихъ посл'днихъ підъ взглядомъ моральнымъ далеко више.

Розмова Галичини з Канадою.

Вандруючи по с'в'ітовіи В'жемъ видівъ немало, Але шемъ не чувъ й не видѣв, Щобъ ся такъ стало: Було то якосъ з' весня, Лідъ зачавъ топитися, Якъ отсі оба краї Стали говорити: Галичина з Канадою. А за що? за люде, Що вандрують до Канади. Сп'ухайте, що буде: (Ми по морю плаваючи Ковблики ловили; Хочемо вамъ оповісти, Що чули й видѣли.) Стоить наша Галичина На Гамбургъ затоці, А Канада в Галифаксі Разомъ в чотирй оці. Одна стала заплакана, А друга сміє ся, Що такъ нарідъ з одной в другу Численно снуєт ся.

Той написавъ, що му добре: Поле і ліс мае, Той повернувъ, спровадъ поле, І зновъ забереась. Тамтої третій издѣвъ ось так, Щобъ видѣти с'в'ята, І розповідає: „в Канаді Три місяці літа, А то рещта зима остра Зморзила люде; Не йдѣть люде, не тратьте ся, Там добра не буде. Там вже нарідъ, мов худоба, Вже забувъ о Бозі, А на фармахъ там каміне, Якъ в нас на дорозі, Нема церквы, ані млина, Щобъ зб'же утерти, Ані корчми, ні сивухи — Там можна умерти. Сидить нарідъ, якъ циганя Під шатромъ, то в ямі, А комарі идѣть шкуру, Хоть плачъ рідной мамі. Правда, не водриш у Англіяка Там хати з болота, Але за то нарідъ жне, Якъ за часівъ Лота. Если твоя жінка добра, Бо боялась бука — Тут не водриш, нема права, Она то тут гука? Скажи слово: „жінко не такъ“, Вже сидить з Англіякомъ, А мужъ б'дний сидить з д'тьми Плаче на публіку. Она сидить, єй добре: Каву попиває; Зачекаймо який місяць Вже й бахра має. Що ти вабиш в свою хату Ти б'дні люде? Сп'ятаймо іхъ чого то такъ? Чо-жъ імъ зле у мене? Мають земл' красной досить, Чого хочуть з мене? Та ще й лісівъ не такъ дуже, Щобъ імъ браковало: На паливо, обгороду Й до хати підъ вали. Мають церквы, мають млина, Корчемъ не бракує, А Господи милостивий, Що імъ не смакує. Прийде осінь, по работі Вже-бъ жити в спокою, Зачинають говорити Та все за тобою.

Галичина: Що такого, від літ кілька Не маю спокою, Не досить що з виборами Та ще й з Канадою. То вибори в мене дома, Та мало хто знає, А з Канадовъ с'в'іт великий Мене висміває. Чи де празникъ, чи ярмарок, А все та Канада, — Чи то се річ цілкомъ добра, Чи т'лькы принада? Скажи мені моя дружє Що то з того буде, Що ти вабиш в свою хату Ти б'дні люде? Сп'ятаймо іхъ чого то такъ? Чо-жъ імъ зле у мене? Мають земл' красной досить, Чого хочуть з мене? Та ще й лісівъ не такъ дуже, Щобъ імъ браковало: На паливо, обгороду Й до хати підъ вали. Мають церквы, мають млина, Корчемъ не бракує, А Господи милостивий, Що імъ не смакує. Прийде осінь, по работі Вже-бъ жити в спокою, Зачинають говорити Та все за тобою.

Той написавъ, що му добре: Поле і ліс мае, Той повернувъ, спровадъ поле, І зновъ забереась. Тамтої третій издѣвъ ось так, Щобъ видѣти с'в'ята, І розповідає: „в Канаді Три місяці літа, А то рещта зима остра Зморзила люде; Не йдѣть люде, не тратьте ся, Там добра не буде. Там вже нарідъ, мов худоба, Вже забувъ о Бозі, А на фармахъ там каміне, Якъ в нас на дорозі, Нема церквы, ані млина, Щобъ зб'же утерти, Ані корчми, ні сивухи — Там можна умерти. Сидить нарідъ, якъ циганя Під шатромъ, то в ямі, А комарі идѣть шкуру, Хоть плачъ рідной мамі. Правда, не водриш у Англіяка Там хати з болота, Але за то нарідъ жне, Якъ за часівъ Лота. Если твоя жінка добра, Бо боялась бука — Тут не водриш, нема права, Она то тут гука? Скажи слово: „жінко не такъ“, Вже сидить з Англіякомъ, А мужъ б'дний сидить з д'тьми Плаче на публіку. Она сидить, єй добре: Каву попиває; Зачекаймо який місяць Вже й бахра має. Що ти вабиш в свою хату Ти б'дні люде? Сп'ятаймо іхъ чого то такъ? Чо-жъ імъ зле у мене? Мають земл' красной досить, Чого хочуть з мене? Та ще й лісівъ не такъ дуже, Щобъ імъ браковало: На паливо, обгороду Й до хати підъ вали. Мають церквы, мають млина, Корчемъ не бракує, А Господи милостивий, Що імъ не смакує. Прийде осінь, по работі Вже-бъ жити в спокою, Зачинають говорити Та все за тобою.

Читайте!

С. Чернецкій, котрого портретъ подаємо, єсть подорожуючимъ агентомъ „Свободы“.

чого тыждня околнцѣ Маганой Ситі, Шенандо и другий. Має в'онъ право з'в'днувати новихъ читател'ввъ, збирати предплату, адвертайзменты и взагалѣъ полагоджувати всякй справы в' имени „Свободы“. Спод'в'ємось, що всѣ Русины радо его повитаять и улечить ему всякими можливыми способами с'ю тяжку роботу. Выдавць „Свободы“.

Здоровый кляматы.

Коротковидячій кравець: — Овъ, паночку, вамъ видно служить Пенсилвенія. Вы поруб'б'аи о ц'в'лу стопу, в'одъ коли я посл'дний разъ бравъ для васъ м'вру.

Оголошене.

Дня 20-го Октобра с. р. в' 20-ту нед'лю по Сос. св. Духа водбуде ся в' Mayfield, Pa. благословеніє изъ внутр' и внѣ красно водновленой церкви, на котре то торжество усердно запрашає Всєч. (О) духовныхъ и сус'днихъ братей Русиновъ, подписаний комитетъ церковный.

При нагодѣ сей, устроює вечеромъ читальня тугейша на доб'хъ церквы и читальнй „Вечеръ“ музик.-декламаторскій з' представлєнємъ театр. м'елодрамы „Б А П Р А Л Ъ Т И М К О“ — по сл'дуючій програмі:

- 1. Отчитъ о просв'щеню в' загалѣ и в' театрѣ в' особенности, о сколко той поддержує просв'щеніє.
2. Сп'в'в хорально-церковный.
3. Представлене м'елодрамы Мядловского „Капралъ Тимко“ в' 5 д'в'ств'яхъ, с'ь красными сп'в'вами, при акомпаніаментѣ м'ястц' русской оркестры.
4. Между актами, посл'дують декламация.

Над'в'ємось, що доокрестий наша братя Русины и Славяне, схотятъ на тоє торжество ласкаво прійти. Mayfield, Pa. 29. Sept. 1901. о. Феофанъ А. Обухивичъ, Олимпъ Давидовъ, Кирилъ Станислй, Алексій Шляхта, Андрей Тєла.

ЛИШЬ ДО НОВОГО РОКУ!

Можна буде купити в' редакціи „Свободы“ т'и книжки по зниженой ц'в'і:

- 1. Образки з' Америци - - - - - 10
2. Народный Рухъ Австро-Угорскихъ Русиновъ - - - - - 15
3. Канадська Русь - - - - - 10
4. Ковстатция Сполуч. Державъ П'вн. Америки - - - - - 10
5. Де що про права и суды в' Сполуч. Державяхъ, а особливо в' державѣ Писсвавенія - - - - - 10
6. Тымко Гаврилюкъ - - - - - 15
7. IV. Оповідани - - - - - 15
8. Про в'дступившыхъ в'одъ російского праносавія и ихъ пересл'дovania 10
9. Американскій шахтичъ - - - - - 15
10. Каниталь и праця - - - - - 10
11. Борба власнй и дячого робитниакъ організуєт ся? - - - - - 10
12. Календаръ з' образками на р. 1901 50
13. Веселья книжочка з' образками - 30

Если бы хто купувавъ кожду книжку з' особна, то тыхъ 13 книжочокъ будуть коштувати его \$2.10. Хто пришле \$1.50, тому вышлемъ всѣ 13 книжочокъ и оплатимо почту.

Але лишъ до нового року. Грошѣ треба присылати напередъ.

Вже кончить ся друкувати

Календаръ „Союза“ на рокъ 1902. В' календарі т'омъ кромѣ многихъ ц'кавыхъ р'чей буде такожъ УСТАВЪ ЦЕРКОВНЫЙ. Адвертайзменты, образки, замовленя и грошѣ (50 цят. за оденъ) просамо присылати за в'с'а на адресъ пред'седателя „Союза“: REV. A. BONCHEVSKY, 10 May Str., ANSONIA, CONN. або до редакціи „Свободы“. Духовъ з' календаря поде до касы „Союза“.

